

Ieder kind is een kans
op een mooiere wereld

Morgen ben ik groot

Ieder kind is een kans
op een mooiere wereld

Morgen ben ik groot

Coby Goederond

Ik draag dit boek op aan degene waarmee ik generatie op generatie in liefde verbonden ben.

Mijn oma, mijn vader en moeder, mijn broers, mijn man, mijn dochters en mijn kleinzoon.

Veel dank gaat uit naar:

Marijn, Henk en Renate

Fijn dat jullie mij zo gesteund hebben.

Auteur: Coby Goederond

omslagontwerp: Henk Hilferink

foto's: Coby Goederond

Niets uit deze uitgave mag worden gekopieerd en/-of verspreid zonder schriftelijke toestemming van de auteur.

© Coby Goederond

1e druk

mei 2015

Woord vooraf

Ik wil er aan bijdragen dat opvoeding de ereplaats krijgt die ze verdient in onze maatschappij.

Ik pretendeer niet dat ik de wijsheid in pacht heb. Ik schrijf vanuit mijn oprechte intentie, mijn mening.

Ik zou blij zijn als opvoeders door het lezen van dit praktische boek (nog) meer mogelijkheden zien om vorm te geven aan hun idealen. Ik hoop opvoeders te inspireren bij hun eigen zoektocht, zodat ze gesterkt worden in hun eigen kracht.

‘Ieder kind is een kans op een mooiere wereld’ is een wens voor ieder kind om volledig te worden wie hij is én een wens voor de wereld om mooier te worden, liefdevoller. Dit boek wil daar in alle bescheidenheid aan bijdragen.

Inhoudsopgave	pagina
Proloog : De zon	9
1. De kracht van opvoeders	10
2. De basis	11
<i>De kern</i>	
<i>Samen een samenleving</i>	
<i>Een voorbeeld met idealen</i>	
<i>Accepteren is een actieve keuze</i>	
3. Vertaling naar de praktijk	27
<i>Duizend alledaagse situaties</i>	
<i>Abstract Concreet</i>	
4. Spelen en speelgoed	32
<i>Ervaren, ontdekken, verwonderen</i>	
<i>Onze taak als 'assistent ontdekkingsreiziger'</i>	
<i>Immateriële voorwaarden</i>	
<i>Materiële voorwaarden</i>	
<i>De invloed van onze keuze</i>	
5. Eten en drinken	58
<i>Voorwaarden</i>	
<i>Positief</i>	
<i>'t Goede voorbeeld geven</i>	
<i>Lekker</i>	
<i>Herkomst</i>	
<i>Welke keuzes kunnen wij maken?</i>	
6. Vrije tijd en hobby	75
<i>Vrije tijd</i>	
<i>Hoe kom je tot een passende keuze voor een vrijetijdsbesteding?</i>	
<i>Investing</i>	
<i>Het effect van de keuze</i>	

7. Kleding	95
<i>Kind en kleding</i>	
<i>Keuzes leren maken</i>	
<i>Samen kiezen</i>	
8. Vervoer	107
<i>Hoe verplaatsen wij ons met onze kinderen?</i>	
<i>Ervaringen voor het kind</i>	
<i>Vakantie</i>	
<i>Keuze met consequenties</i>	
9. Verbondenheid met de Natuur	119
<i>Waarom is verbondenheid met de natuur van essentieel belang?</i>	
<i>Hoe komt een kind in contact met de natuur?</i>	
<i>Een dier is geen cadeau</i>	
<i>Prachtige keuzes</i>	
10. Samen opvoeden	133
<i>Behoeft van het kind</i>	
<i>Keus genoeg</i>	
<i>Hoe verwoord je een visie?</i>	
<i>Welke eisen stel je aan de kwaliteit, los van de vorm?</i>	
<i>Vier plus</i>	
11. Morgen ben ik groot	152
Epiloog: Volmaakt	154
Contact	156

*In het boek wordt 'hij' gebruikt voor het kind. Daar kan ook 'zij' gelezen worden

*Opvoeders zijn niet alleen ouders

Proloog

'Ieder kind is een kans op een mooiere wereld'

De zon

Je ligt mij daar zo stralend aan te kijken vanuit je wiegje,

Je grote glimlach landt rechtstreeks in mijn hart.

Er valt een streep licht over je handjes.

Voor het geluk dat ik voel bestaan geen woorden

Jij overtreft alles.

Ik ben stil van verwondering.

Wat ben je mooi

Ik heb je gekregen, ik ben volledig verantwoordelijk voor je,

Maar je bent niet mijn bezit

Ik zal je moeten loslaten om je tot jouw recht te laten komen

Ik wil je alles geven om een gelukkig mens te mogen zijn

Ik beloof je dat ik met alles wat in mij is voor je zal zorgen en je zal opvoeden.

Ik voel dit als een prachtige taak.

Ik kijk naar buiten en waar net de zon nog straalde,

trekt nu een donkere wolk langs de zon

Ik weet dat naast dat ik de schitterendste taak heb

er ook wolken langs de zon zullen trekken

Ik kan denken aan alles wat jou en mij, ons, bedreigt en

treurig en bang in een hoekje gaan zitten,

Ik beloof je dat ik mij niet aan de machteloosheid zal overgeven

Ik geloof dat jij de wereld een beetje mooier kan kleuren

Jij kunt dat

Ik kan dat

Wij kunnen dat en een heleboel 'wij-en' samen kunnen dat,

Kiezen wij er voor dat te doen.

Ik kijk naar buiten en zie dat de wolken weer voorbij trekken.

1. De kracht van opvoeders

Het is mijn overtuiging dat de basis van onze samenleving zijn oorsprong heeft in de opvoeding.

Ieder kind is een kans op een mooiere wereld is een aanstekelijk boek, het gaat uit van alles wat wij wél kunnen als opvoeders. Het is praktisch en staat met beide benen in de realiteit en wil niet blijven hangen in alle onmogelijkheden, maar is juist op zoek naar de kracht van opvoeders.

De stelling: Opvoeders kunnen het verschil maken, krijgt op een positieve manier inhoud in dit boek, zonder voorbij te gaan aan de realiteit.

Een maatschappij vindt zijn vorm in duizenden kleine concretisering van onze manier van handelen. Ons handelen vloeit voort uit de visie die wij bewust of onbewust hebben. Wij opvoeders dragen onze manier van doen over op onze kinderen, generatie op generatie, het lijkt een eindeloze zich herhalende kringloop. Ik zie het als een prachtig groeiproces.

Binnen onze mogelijkheden kunnen wij steeds weer opnieuw onze eigen keuzes maken.

In mijn eerste boek heb ik uitgebreid stil gestaan bij de drive achter ons handelen, waarom kiezen wij zoals wij kiezen, waardoor laten wij onze keus bepalen.

Dit boek wil opvoeders inspireren om zich (nog) bewuster te worden van de kracht die ze hebben.

Opvoeden is het waard belangrijk gevonden te worden. Er is bijna geen maatschappelijk onderwerp te bedenken of het heeft wel een raakvlak met opvoeding.

Wij mogen door onze gewone alledaagse keuzes bijdragen aan maatschappelijke ontwikkelingen.

Voor deze generatie, maar ook voor de generatie die wij mogen opvoeden. Zodat zij later, zelf volwassen, in alle vrijheid de volgende generatie weer op mogen voeden en hun eigen keuzes kunnen maken.

Morgen zijn zij groot!

2. De basis

Dit boek wil een praktisch boek zijn, met diepgang.

De visie in dit boek is gebaseerd op het gedachtegoed uit mijn eerste boek 'Opvoeden, een boeiende ontdekkingsstocht'. Hierin wordt uitgebreid stilgestaan bij mijn visie op opvoeden. Voor de opvoeders die het eerste boek niet hebben gelezen, wordt in dit hoofdstuk het gedachtegoed kort herhaald, zodat er een bodem ligt onder dit praktische boek. Voor een volledige, genuanceerde indruk van dit gedachtegoed verwijs ik naar het eerste boek.

Als aanvulling op de samenvatting zijn er nog wat elementen toegevoegd die samen het fundament vormen voor dit boek.

Veel van deze abstract lijkende theorie zal vanzelf gaan leven in de praktische hoofdstukken die zullen volgen.

De kern

Voor de kern van mijn visie op opvoeden ben ik op zoek gegaan naar de verbindende schakel tussen de bron van ons bestaan en de gewone dagelijkse realiteit. Mijn pedagogische visie belicht het opvoeden van kinderen vanuit de universele kernwaarden van ons bestaan, de liefde.

Voor mij is de kern van ons bestaan: liefde zonder voorwaarden, liefde die je niet eerste hoeft te verdienen, 'onvoorwaardelijke liefde' dus. Dit lijkt een enorme open deur, totdat wij proberen dit vorm te geven in ons dagelijks leven en in de opvoeding van onze kinderen. Dan ervaren wij hoe weerbarstig de realiteit is. Opvoeden raakt de kern van ons bestaan. Je kunt niet opvoeden buiten jezelf om. Je bent zelf gelukkig een essentieel onderdeel van het proces.

Als wij onvoorwaardelijke liefde, in welke uiterlijke vorm dan ook, zien als kern, dan is het de vraag, hoe wij dit concreet kunnen maken in ons dagelijks leven. Met dit boek hoop ik een praktische bijdrage te kunnen leveren aan een meer liefdevolle samenleving. Dit vertaalt zich in ons streven om alles van waarde tot zijn recht te laten komen en niets van waarde verloren te laten gaan. Dit is duurzaamheid in zijn meest pure vorm. Het is alles omvattend en gaat zowel over de talenten van onze kinderen als over de wijsheid van anderen, onze leefomgeving en zoveel meer.

Deze brede kijk maakt de uitdaging die dit boek aangaat heel boeiend.

Imagine

*Onvoorwaardelijke liefde als realiteit, droom of werkelijkheid
Als liefde leidend zou zijn,
bij alle besluiten die genomen worden,
bij alles wat wij zeggen,
bij alles wat wij doen en laten,
Als iedereen zou ervaren dat het liefde is waar alles om draait,
Als iedereen zou kunnen leven vanuit de liefde,
Als iedereen in liefde met elkaar om zou gaan,
Als ieder kind in liefde groot zou worden,
Als de natuur met liefde werd benaderd,
.... wat zou het dan licht, warm en liefdevol zijn in onze wereld.
Dan zou er geen honger, onrecht en oorlog meer zijn,
Dan zouden mensen elkaar altijd als mensen zien en benaderen,
Dan zouden alle talenten van iedereen tot bloei komen,
Dan zouden de dieren en de natuur schitteren van schoonheid.*

*Wij kunnen hiervan dromen.
Wij kunnen ook besluiten de kleine stapjes die wij al kunnen zetten te doen,
zonder te kijken hoe ver wij nog van ons ideaal af zijn,
elke stap brengt ons dichterbij.
Zorg dat wij in beweging zijn.
Laten wij niet wachten tot wij volmaakt zijn en dan onze idealen gaan realiseren.
Laten wij iedere stap, die wij doen zo liefdevol als voor ons mogelijk, is zetten.
Elke stap is er één.*

Oriëntatiepunten

Met onze keuze zetten wij een stip op de horizon. Om het gedachtegoed te concretiseren heb ik in mijn eerste boek gebruik gemaakt van een metafoor waarin de opvoeding vergeleken wordt met een reis over zee.

Je weet waarnaar je koers wilt zetten. Daarbij kan het helpend zijn je te kunnen oriënteren en te laten inspireren door bakens die in deze eindeloze zee liggen. De bakens vertegenwoordigen waarden die ik heb mogen ontdekken tijdens mijn tocht over zee. Ik wil deze graag delen zonder de pretentie te hebben dat ik compleet ben. Laat je inspireren en ga vooral ook op zoek naar je eigen waarden, naar dat wat jou richting bepaalt. Om een indruk te geven,

wordt hier een overzicht van deze bakens gegeven met de inleidende oneliners waarmee het hoofdstuk begon gekoppeld aan een bijpassend beeld. Er is veel meer over deze bakens te zeggen. Het is jammer genoeg te uitgebreid om dat in dit boek allemaal te herhalen, vandaar de keus voor deze collage. Met de vraag: Hoe kunnen deze bakens er aan bijdragen dat de liefde aan kracht kan winnen?

Een blauwe bloem bloeit niet rood

De manier waarop je naar kinderen kijkt bepaalt hoe je je taak als opvoeder ziet.

Hoe zie je een kind? Er zijn heel veel manieren waarop je naar een kind kunt kijken. Aan de ene kant de opvatting dat alles vastligt in het DNA en aan de andere kant de opvatting dat de opvoeding allesbepalend is, met daarbij een eindeloze reeks aan varianten. Ik zie een klein kind als een volwaardig uniek mens dat heel puur is. Een jong kind staat nog heel dicht bij zijn oorsprong en heeft heel veel mogelijkheden in zich. Een kind is geen volwassene in het klein, maar juist in zijn onbevangenheid en totale afhankelijkheid een mens in een heel unieke fase van zijn leven. Een fase waarin er veel kansen voor het kind openliggen. Er zijn oneindig veel mogelijkheden hoe zijn leven zich zal kunnen ontwikkelen. Een kind is al iemand als hij geboren wordt. Een kind is niet maakbaar, wel opvoedbaar.

Je kunt de kleur van de bloem niet bepalen. Je kunt er wel aan bijdragen om de bloem mooi te laten bloeien in zijn eigen kleur.

Ervan uitgaand dat kinderen heel veel mogelijkheden hebben, mogen wij onze kinderen helpen deze mogelijkheden te ontdekken en te ontwikkelen. Uiteraard binnen de mogelijkheden die er zijn. Dat vraagt van ons als opvoeders een hele boeiende rol. In een liefdevolle, veilige omgeving geven wij het kind de kans om zichzelf en de wereld te ontdekken. Liefde is hierbij het meest wezenlijke dat het kind nodig heeft om te kunnen worden wie hij in wezen is. Het is de taak van de opvoeder een kind zo te begeleiden en te leiden dat de 'talenten' die het kind in zich heeft de kans krijgen om tot ontwikkeling te komen, in harmonie met zichzelf en zijn omgeving. Wij geven als opvoeders de ruimte en de grenzen om dit te doen en stemmen goed af op de mogelijkheden die een kind heeft in een bepaalde fase van zijn ontwikkeling. Daarbij over- of ondervragen wij het kind niet, zodat het vertrouwen kan opbouwen in zichzelf en in de wereld om hem heen.

Opvoeden vraagt veel van ons als opvoeder, er zullen altijd dingen zijn die je liever anders zou hebben gedaan of anders zou doen. Ben je bereid naar je zelf te kijken en te leren van je ervaringen en er de verantwoordelijkheid voor te nemen? Je hoeft de wijsheid niet te bezitten maar ben je bereid op zoek te gaan?

Opvoeden is mensenwerk, je neemt jezelf als opvoeder altijd mee. Dat is maar goed ook, hierdoor is wat wij doen echt. Als onze intentie oprecht is om te willen groeien, kan de liefde alleen maar toenemen.

Veilige ruimte

Het is de kunst voor een opvoeder om de natuurlijke balans die het kind heeft niet te verstoren en het kind te helpen met al zijn talenten veilig te leren leven in onze wereld zonder zichzelf te verliezen. Beelden zeggen soms meer dan woorden.

De jonge adelaar:

De jonge vogel kan zelf vliegen en daar krijgt hij ook de ruimte voor.

*De ouders stellen vertrouwen in de kracht van dit jonge dier,
maar het dier wordt niet blootgesteld aan een te grote uitdaging.*

*Hij krijgt precies die steun die hij nodig heeft,
zijn ouder vliegt onder hem.*

Zo kan de vogel zijn eigen ultieme doel bereiken:

Vliegen!

Van elkaar leren

Als opvoeders willen wij kinderen graag van alles leren maar staan wij er ook bij stil dat er dingen zijn die wij onze kinderen vooral niet af moeten leren? Opvoeden is geen eenzijdig, maar een tweezijdig proces. Opvoeder en kind verkeren in heel verschillende fases van hun leven, die allebei speciale kwaliteiten in zich dragen. Als opvoeder en kind in een open relatie met elkaar omgaan, geeft het hun beiden de kans om van elkaar te leren. Ze beïnvloeden elkaar dan wederzijds, dit is geen gelijke situatie. Kinderen zijn niet gelijk in hun rol aan die van de ouders, hun rol is niet dezelfde. Ouders hebben een andere rol en verantwoordelijkheid dan hun kinderen, maar kinderen zijn wel van dezelfde waarde. Kinderen zijn gelijkwaardig aan hun ouders. Het is belangrijk stil te staan bij deze gelijkwaardigheid, ook al zijn de rollen nog zo verschillend van elkaar. Kind en opvoeder hebben allebei hun eigen waardevolle perspectief waarmee ze naar de werkelijkheid kijken. Een jong kind staat nog heel dicht bij zijn gevoel en leeft volledig in het nu. De logica van kinderen kan ons volwassenen versted doen staan, omdat het zuiver is en puur. Waar wij als volwassenen soms onze spontaniteit in veel rationaliteit hebben verloren herinnert het kind ons er aan hoe belangrijk een juiste balans tussen gevoel en verstand is. Door af en toe mee te mogen kijken door zijn ogen kunnen wij ook leren van ons kind.

Samen een samenleving

Naast de persoonlijke ontwikkeling van een kind om als individu volledig tot bloei te komen, is de sociale ontwikkeling van cruciaal belang. Sociale structuren zijn ingewikkeld, het is dan ook goed ons kind daar in te begeleiden en te ondersteunen. Als het goed is, is het gezin een veilige uitvalsbasis van waaruit de wereld ontdekt kan worden. Als ik het over gezin heb dan denk ik daarbij aan alle vormen die een gezin kan hebben.

Als mens leven wij niet op een eiland, wij zijn samen een samenleving.

Individuele vrijheid is een groot goed en terecht hechten wij daar veel waarde aan. Wij koppelen individuele vrijheid vaak aan privacy, ruimte voor onszelf. Er lijkt een gevoelige grens rondom privacy te bestaan, bijvoorbeeld: waar gaat oprechte belangstelling over in bemoeizucht? Waar is een goedbedoeld advies een ongevraagde inmenging? Nu in onze samenleving de mensen minder afhankelijk van elkaar lijken te zijn en grote waarde hechten aan hun privacy, leven mensen mede daardoor soms meer geïsoleerd van elkaar. Is er een spanningsveld tussen het individuele en het sociale? Het eigen belang tegenover het groepsbelang? Dat zou niet zo hoeven te zijn. Een samenleving bestaat uit individuen.

Wij kunnen juist als goed ontwikkelde individuen een grote bijdrage leveren aan het geheel. Onze individuele idealen kunnen wij nog beter samen bereiken. Je moet je eigenheid vooral niet verliezen in een groep, dat zal een respectvolle groep niet van je vragen. In een goed functionerende groep kom je als individu juist nog meer tot je recht. Juist jouw unieke inbreng en de unieke inbreng van de anderen maakt een samenleving een levende gemeenschap. Mensen zijn niet alleen een samenleving omdat ze afhankelijk van elkaar zijn, mensen verrijken elkaar, mensen hebben elkaar nodig om volledig als mens tot zijn recht te kunnen komen.

Hoe ver gaat onze betrokkenheid bij de mensen in de wereld om ons heen, is een vraag die wij onszelf kunnen stellen. Wat ervaren wij als grenzen van onze betrokkenheid en verantwoordelijkheid, waar kunnen en willen wij invloed op uitoefenen? Moeilijke vragen, omdat er samenhang is tussen 'onze' wereld en de 'wereld' daarbuiten. Wij kunnen nooit alles overzien en de hele wereld op onze schouders nemen. Uiteindelijk is alles een geheel zoals alle druppels bij de zee horen. Hoe groot of hoe klein is 'onze' wereld?

Mini-samenleving

Voor een kind is het belangrijk dat zijn wereldje overzichtelijk is, om zijn soci-